

PEDRO jóasugueripũ

Ãñuduticorigue

¹ Yũũ Pedro Jesucristo cũũyere wededutigũ beserigũ múãrẽ Cõãmacũ beserirare ãñudutia. Múã yũũ jóacora múãya ditare cõã, aperopũ wáabaterira niiwũ. Teero tiigũ, múã Ponto, Galacia, Capadocia, Asia, Bitinia dita niirãpũre jóacoa.

² Cõãmacũ marĩ Pacũ too sugueropũ cũũ boorírobirora múãrẽ cũũ põna niiãrõ jĩĩgũ, besetoarigũ niiwĩ. Espíritu Santomena múãrẽ ñañaré manirã niirĩ tiirígũ niiwĩ, cũũ dutirere tiiaro jĩĩgũ. Jesucristoye díimena múãrẽ cũũyara niirĩ tiirígũ niiwĩ.

Cõãmacũ múãrẽ ãñunemore ticoaro; ãñurõ ni-irecũtiri tiinemóãrõ.

Cõãmacũ ticoadarere yueré

³ Cõãmacũ Jesucristo marĩ Ôpũ Pacũre Ɂsenire ticoada. Cõãmacũ marĩrẽ bayiró bóaneõ ññaquí. Teero tiigũ, Jesucristo diarigũpũ masãriguemena marĩrẽ bauánemorira tiiróbiro tiiyígũ. Cũũ teero tiirĩ, marĩ “too síropũ cũũrẽ ññaãda” jĩĩmasĩã.

⁴ Teeré masjĩrã, Cõãmacũ marĩrẽ ticoadarere yuea. Cũũ ticoadare petirícu; ñañaré maniré niicu; teero biiri cũũ ticoadare coori tiiróbiro sñinirícu. Cõãmacũ cũũ ticoadarere Ɂmũãsepu quẽnocũbosaqui marĩrẽ.

⁵ Múã Jesuré padeocú. Teero tiigũ, Cõãmacũ cũũ tutuaremena múãrẽ cotequi. Múãrẽ ãñurõ

tiiádare quënoríguepɯ niicu. Atibáreco petirí, teeré ñnogúdaqui.

⁶ Teeré wãcūrã, ɯsenicu. Atitópere múã merẽã ñañarõ netõrã tiia ména.

⁷ Múã Jesucristore padeoré oro tiiróbiro niicu. Basocá ¿orora niĩ? jĩrã, pecame sotoapɯ asiopéocua. Ocoáari siro, ñañaré poca merẽã jeapeacu; ãñuré oro dícu pɯtuácu. Ate tiiróbiro múãrẽ ¿Jesucristore diamacárã padeomí? jĩrõ, ñañarõ netõrĩ tiicú ména. Múã ñañarõ netõjĩrã, tee oro basiro tiiróbiro pɯtuáadacu. Teero tiirá, ãñurõ padeonemórã niiãdacu sáa. Jesucristore padeodúheri ññarã, basocá múãrẽ “cũürẽ diamacárã padeoóya” jĩ ññaãdacua. Oro wapapacá niiã. Wapapacáre niipacaro, petijõãcu. Múã Jesucristore padeorépe oro nemorõ wapacutía. Tee doca petirícu. Teero tiigú, Jesucristo múãrẽ atibárecopure pɯtuáatigɯ, “yɯre ãñurõ padeowú” jĩngúdaqui.

⁸⁻⁹ Múã Jesucristore ññaririra niipacara, cũürẽ maícú. Atitóre cũürẽ ññaripacara, padeocú. Múã cũürẽ padeorí, múãrẽ pecamepɯ wáaborirare netõnéqui. Teero tiirá, múã Cõãmacũ pɯtopɯ wáaadarere wãcūrã, bayiró ɯsenicu. Múã ɯsenire diamacárã niijãrõ tiicú. Teero tiirá, “teero ɯseniãmajãrã tiia” jĩmasiña manicú.

¹⁰ Profetas cũũ múãrẽ ãñuré ticoadarere wedesuguetoyira. Basocáre netõnéãdarere tɯomasĩãda jĩrã, cũãcã ãñurõgã buemiyira.

¹¹ Cristo cũãmena niiyigɯ. Cũũ Espíritu Santo tiiápuremena cũãrẽ too síropɯ wáaadarere masĩrĩ tiitóamiyigɯ: “Cristo ñañarõ netõgúdaqui; too síro

Cõãmacũ cãurẽ pee dutirére ticogũdaqui” jĩrere masĩrĩ tiitóamiyigu. Cũã “¿deero biiri niiãdari? ¿Ñeenó wáaadari?” jĩrã, bayiró masĩdugamiyira.

¹² Cõãmacũ cũã masĩdugari ñãgũ, cũãrẽ biiro masĩrĩ tiiyigu: “Múã wederé queti múã niiritopũ wáaricu ména” jĩrere masĩrĩ tiiyigu. Múã atitópũ niirãpe ñããdare niyiro. Cũã wederé queti múã tũotóacu. Atitóre tee quetire wederá Espíritu Santo ãmũãsepũ ticodiocorigũ tutuaremena múãrẽ wedeyira. Jesucristoye queti ãñuré queti niiã. Ángelea tee queti basocáre netõnére quetire “¿deero peti niĩ?” jĩ tũomasĩdugamicua.

Ñãñaré manirã niidutire

¹³ Teero tiirá, “Cõãmacũ boorére tiirucújããda” jĩ wãcũyueya. Múã tiíadarere ãñurõ wãcũtoarapũ tiyá. “Cõãmacũ marĩrẽ ãñuré ticogũdaqui Jesucristo pũtũaatiri” jĩ wãcũrã, ãseniremena coteya.

¹⁴ Múã Jesuré masĩãdari sũguero, cũũ boorére masĩririra niiwũ. Bayiró ñãñarére tiidugájĩyu. Atitóre múã Cõãmacũ põna niijĩrã, too sũgueropũ múã ñãñaré tiiríguenorẽ tiiríjãña.

¹⁵ Biirope tiyá: Cõãmacũ múãrẽ beserigu ñãñaré manigũ niiqui. Teero tiirá, múãcã niipetire múã tiirémena ñãñaré manirã niĩña.

¹⁶ Cõãmacũye queti jóaripũpũ tee maquẽ jóanoã: “Yũũ ñãñaré manigũ niĩã. Yũũ tiiróbiro múãcã ñãñaré tiiríjãña”, jĩiyigu Cõãmacũ”,* jĩ jóanoã.

¹⁷ Cõãmacũ niipetirare sĩcãrĩbíro bese, queoró wapa tiiqui; sĩcãrẽ dũaríqui. Teero tiirá, múã

* **1:16** Levítico 11.44-45.

cũurẽ “Pacu” jĩjĩrã, múã catiré burecorire cũurẽ quioníremena ññaña.

18 Múã ñecúsũmũã tiirécũtiriguere múãcã tiimũãatirira niimiwũ. Cũã tiirécũtirigue bári niiré ñiã. Cõãmacũ múãrẽ teero tiirécũtimirirare netõnérigũ niiwĩ. Múã ateré ãñurõ masiã: Múãrẽ netõnégũ petirénomena (oromena, niyerumena) wapatiririgũ niiwĩ.

19 Cristoye díimenape wapatirigũ niiwĩ. Cũũye díi wapapacáre niicu. Cũũye díi cordero posarigũ niihẽgũ, cãmimanigũye díi tiiróbiro niicu.†

20 Cõãmacũ cũũ atibúreco tiiádari sũguero, “Cristo basocáre netõnégũdaqui” jĩtoayigũ. Teero jĩpacũ, máata ticodiocoririgũ niiwĩ. Atitópũ marĩye niĩadarere netõnégũdũre ticodiocorigũ niiwĩ.

21 Múã Cristo tiiríguere masĩjĩrã, Cõãmacũrẽ padeocú. Cũũrã Cristo diarigũpũre masõrigũ niiwĩ; cũurẽ ãmũãsepũ pee ãñuré ticoyigũ. Teero tiirã, múã Cõãmacũrẽ padeocú. “Diari siropũ, cũũmena niĩadacu”, jĩicu.

22 Múã diamacũ niirere yũũjĩrã, Jesucristore padeorã tiirira niiwũ. Cũurẽ padeojĩrã, múã ññañaré tiirere tiidúrira niiwũ. Teero tiirã, múã atitóre Jesuré padeorãre ãñurõ cãmẽrĩ wéepeomasĩcu. Jĩditoro manirõ maĩcú. Cãmẽrĩ maĩrã, wedeseremena dícu maĩrĩjãña. Niipetire múã tiirémãna maĩñã.

23 Múã ateré masĩcu: Múã bauánemorira tiiróbiro niirã niicu. Cõãmacũ ticoré catiré petihére cõocú.

† **1:19** Israelya põna macãrã Egiptopũ witiadari sũguero macã ññami, wisericõrõ sicũ corderore siãyira. Cũũye díimãna tuusiãyira sopepãmãrĩ wesarire. Tiiñami ángele siãgũ wáagu, tee díire ññagũ, tiiwĩ macãrãrẽ siãrĩyigũ.

Tee petirícu. Marĩ pacusũmuã catiré ticoriguepe bóadiacu. Cõãmacũye queti aññuré quetipe múãrẽ catiré petihére c̃otóari tiicú. Tee queti diamacú maquẽ niirucujããdacu.

²⁴ Cõãmacũye queti jóaripũpũ tee maquẽrẽ jóanoã:

Basocá táa tiiróbiro niicua.

Táa s̃injõãã.

Cúã ɱp̃tí maquẽ c̃oré macãncũ maquẽ coori tiiróbiro niicu.

Coori buducodiaa.

²⁵ Marĩ Õpũ wedesere doca petirícu. Diamacú maquẽ niirucujããdacu,‡

jĩ jóanoã. Tee wedesere Jesuyé aññuré queti niiã. Tee queti múãrẽ wenenoriro niiwã.

2

¹ Teero tiirá, niipetire ñañaré tiirére tiidújãña. Jĩditonemorijãña. Tiiditórijãña. Ìñatutirijãña. Queti jĩnemorijãña.

²⁻³ Marĩ Õpũ múãrẽ aññuré ticorére péero masĩtoajĩrã, nemorõ masĩdũgara niiña. Ûpũrãgã òp̃có bayiró booóya; teeména b̃cuaáya. Múãpe cúã tiiróbiro diamacú maquẽrẽ bayiró masĩdũgaya. Teeména marĩrẽ netõnére quetire t̃omasĩnemoãdacu.

Ëtãqui wii weencãriqui tiiróbiro niĩ Jesucristo

⁴ Teero tiirá, Jesucristore aññurõ padeoyá. Cũũ ãtãqui wii tiiríqui tiiróbiro niĩ. Tiiqui catiré c̃ocú. Wii tiirápe tiiquire boorímiwã. Cõãmacũpe tiiquire

‡ 1:25 Isaías 40.6-8.

beserigu niwĩ. Cũũ ññacoropũ waparacáricui ni-
iriro niwã.

⁵ Múãcã Jesucristo menamacãrã niijĩrã, ãtãquiri
catiré cœoréquiri tiiróbiro niicu. Cõãmacũ múã
ãtãquiribiro niirãmena sicawí tiiróbiro tiigú ti-
iquí. Toopá múã paiá tiiróbiro niĩadacu. Je-
sucristo tiĩapuremena Cõãmacũ dutiré dícare tii,
cũũrẽ usenire ticoadacu; múã ãñũrõ tiirécãrẽ cũũrẽ
usenipeoadacu.

⁶ Cõãmacũ tee maquẽ wedeserere jóanoã cũũye
queti jóaripũpũ:

Tũoyá: Jerusalénpũre sicaqui ãtãqui cũũã.

Tiiquire besewũ. Wii weenũcãricui, waparacáricui
niĩã.

Tiiqui “basocãre netõnégũdu” jĩĩdũgaro tiia.

Cũũrẽ padeogúno “bári peti padeotú” jĩĩricui,*
jĩĩ jóanoã.

⁷ Teero tiigú, cũũ waparacá niĩĩ múãrẽ, cũũrẽ
padeorãre. Cũũrẽ padeohérapere Cõãmacũye queti
jóaripũpũ ateré jĩĩã:

Wii weerira ãtãquire booríyira.

Cũã boorípacari, tiiquira uputí macãqui putũáwũ
tiwiipũre,†

jĩĩ jóanoã.

⁸ Atecãrẽ jĩĩã:

Ëtãqui basocãre dupotua, ñaacũmurĩ tiicú,‡

jĩĩ jóanoã. Cũã Cõãmacũye queti jĩĩrere padeoríya;
teecãrẽ netõnũcãya. Teero tiirã, dupotuara ti-
iróbiro niĩya. Tíatorũra máata Cõãmacũ “cũã biiro
tiĩadacu” jĩĩtoayigu.

* **2:6** Isaías 28.16. † **2:7** Salmo 118.22. ‡ **2:8** Isaías 8.14.

9 Múã docare Cõãmacũ beserigu niuwĩ, cũyara niĩarõ jĩngũ. Múã paiá tiiróbiro niirã niicu, Cõãmacũ marĩ Òpũrẽ usenire ticorá niijĩrã. Sicadita macãrã ãñuré dícare tiirã tiiróbiro niicu. Cõãmacũyara niicu. Cũũ múãrẽ beserigu niuwĩ, cũũ ãñurõ tiirére wedearo jĩngũ. Cũũ múãrẽ naĩtĩãrõpũ tiiróbiro niimirirare beserigu niuwĩ. Teero tiirã, múã cũũmena niirã niijĩrã, cũũ bóbatecoropũ niirã tiiróbiro niicu. Cũũ bóere ãñunetõjõãã.

10 Too sugueropũre múã cũũ põna mee niuwũ ména. Atitóreja cũũ põna niĩã sáa. Too sugueropũre múãrẽ bóaneõ ññaririgu niuwĩ ména. Atitópereja múã cũũ bóaneõ ññarére masĩcu sáa.

Biurope tiirécũtiya

11 Yũũ múãrẽ maĩã. Teero tiigũ, múãrẽ tiidutía. Múã atibúrecopũre wáanetõri basocã tiiróbiro niĩã. Múã niĩãdaro peti ãmũãsepũ niicu. Teero tiirã, ññararére tiidugãrijãña. Ññaré tiidugãre ãñurõ tiidugãrepere cãmotãcu múã yeeripũnapũre.

12 Jesuré padeohéra múã ãñurõ tiirécũtirere ññapacara, múãrẽ wedesãrã tiĩáyira; múã ãñuré tiipacãri, teero jĩĩãmajããyira. Teero jĩĩãmapacara, múã ãñuré tiirére ññaãyira. Teero tiirã, Jesús pũtuaatiri bureco jeari, biuro jĩĩãdacua: “Cõãmacũ ãñugũ niĩ; cũũrã niijĩyi cúãrẽ ãñurére tiidutĩrigũ” jĩĩãdacua.

13-14 Marĩ Òpũ Jesús biuro tiiró booquí: Romanuã òpũrẽ, cũũ doca macãrã dutirãre, teero biiri niipe-tira atiditã macãrã dutirãre yũũro booa. Romanuã òpũ cũũ doca macãrãrẽ netõnũcãrãnorẽ ññarõ tiidutĩqui. ãñurõ yũũrãpere “ãñurõ tiĩãwũ múãjã” jĩĩdutiqui.

15 Cõãmacũyere masĩdugaherape búri peti múãrẽ ñañarõ wedepatiãmajãbocua. Múã ãñurépe tiirí docare, cúã deerope jĩmasĩricua. Teero tiigú, Cõãmacũpe múãrẽ ãñuré dícare tiirucúri booquí.

16 Múã Moisés dutirére tiicotémirira teeré witirira tiiróbiro niicu. Teero tiirá, teeré witirira niijĩrã, ãñurõ niijãña. Sĩquẽrã “tee dutirére witirirapũ niĩã” jĩrã, ate wãcũbocua: “Teeré witirirapũ niijĩrã, cuiro manirõ ñañaré tiimasĩã”, jĩ wãcũbocua. Niiria. Múã Cõãmacũrẽ padecotera niĩã. Teero tiirá, cũũ boorére tiirucújãña.

17 Niipetirare quioníremena ññaña. Jesuré padeoráre maĩñá. Cõãmacũrẽ quioníremena ññaña. Romanuã õpũcãrẽ quioníremena ññaña.

Padecoterare tiidutíre

18 Múã sĩquẽrã ãpẽrãrẽ padecotera niicu. Múã padecotere wiseri õpãrãrẽ quioníremena yũya. Tutiré manirõ múãrẽ ãñurõ tiirá dícare yũrijãña; ñañarõ tiirácãrẽ yũya.

19 Apetó tiirá, múã ãñurõ tiipacári, múãrẽ dutirá múãrẽ ñañarõ tiibócu. Cúã teero tiirí, múã Cõãmacũrẽ padeorá niijĩrã, cúãrẽ pũaníña jĩrijãña. Múã teero tiirí, Cõãmacũ múãrẽ “ãñurére tiirá tiíya” jĩ ññagũdaquí.

20 Apetó tiirá, múã ñañarõ tiívarigue wapa páacua. Cúã páari, múã nũcãjãrĩ, Cõãmacũ ññacoropũre wapamanĩã. Cúã páare múãye wapa niĩã. Apetó tiirá, múã ãñurõ tiipacári, múãrẽ ñañarõ netõrĩ tiibócu. Múã cúaro manirõ nũcãrĩ, Cõãmacũ ññacoropũre wapatúa.

21 Cõãmacũ marĩ teero tiíadarare beserigũ niiwĩ. Cristo marĩrẽ netõnégũ ñañarõ netõ, diawi. ãñurõ

tiipacári, cūūrē ñañarō tiirí, teero nucājāwī. Teero tiigú, marĩrē cūū tiirírobirora tiinunúseri booquí.

²² Cūū ñañarére tiiríwi. Jĩditiiríwi. §

²³ Cūūrē ñañarō jĩrĩ, cúārē pñaniña jĩriwi. Basocá cūūrē ñañarō tiirí, cúārē “ñañarō tiigúda múārē” jĩriwi. “Cōāmacūpu ñañaré tiiráre wapa tiigúdaqui” jĩ masĩjgū, “teerora tiigúdaqui yūre ñañaré tiiráre” jĩrigū niwĩ.

²⁴ Teero tiigú, cūū basirora marĩ ñañaré tiiré wapa wapatígu, curusapu diabolosarigu niwĩ. Cūū teero tiirémena marĩ ñañaré tiirére tiidúmasiã. Teero biiri marĩrē ñañarére nunumírare añuré Cōāmacūyepere nūnūĩ tiwĩ. Cūūye cāmimena marĩrē netōnérigu niwĩ.

²⁵ Marĩ oveja ditirira tiiróbiro niimiwã. Atitóre cūū buaríra tiiróbiro niicu. Cristo oveja cotegú tiiróbiro marĩrē cote, iñanunusequi.

3

Wāmosíarirare tiidutíre

¹⁻² Numiã manucutira, teerora múã manusūmūārē yūya. Múã manusūmūã sīquērã Jesuyé quetire padeorícua. Múã cúārē quioníremena iñaña. Múã tiirécutire ñañaré maniré niĩarō. Cúã teeré iñañadacu. Teero tiirá, múã cúārē “padeoró booa” jĩripacari, wasobócua múã tiirécutirere iñarã.

³ “Añurã bauádacu” jĩrã, múãye póamena mamaré dícre wācūrijãña; múãye õpūĩrĩrē oromena mamaré dícre wācūrijãña; suti wapapacáre

§ 2:22 Isaías 53.9.

sãñaré dícare wãcũrijãña. Tee niipetire sotoá maquẽ niicu.

⁴ Múã popea maquẽ ãñurĩ, múã ãñurã bauádacu. Tee petirícu. Teero tiirá, ãñurõ yeeripũnacutiro booa. Cõãmacũ ññacoropũ tee warapacá niiã.

⁵ Tíato macãrã numiã yũũ múãrẽ jĩrõbirora ãñurã bauyíra. Cũã Cõãmacũ booró tiihsénirã numiã niyira; Cõãmacũ wederére padeorá numiã niyira. Cũã manusũmũãrẽ yũũrémena ãñurã bauyíra.

⁶ Sara Abraham namo teerora tiiyigo. Abrahamrẽ tũoyigo. Cũũrẽ coo manũrẽ “yũũ õpũ” jĩyigo. Múãcã ãñurõ tiirá, cuiro manirõ coo tiirõbiro niiãdacu.

⁷ Ɔmũã numocutira teerora múã numosãnumiãmena ãñurõ niiña. Coore quioníremena ññaña. Coo múã tiirõbiro tutuarico. Cõãmacũ coocãrẽ ãñuré ticogú catiré petihére ticoqui múãrẽ ticorirobirora. Teero tiirá, coore ãñurõ tiíapuya. Teero tiihéra, Cõãmacũrẽ ãñurõ tũgũñarõmena sãĩmasĩña manicú.

Cãmerĩ ãñurõ wépeodutire

⁸ Ateména putuáa: Múã niipetira sícãrĩbíro ãñurõ niirecutiya; cãmerĩ bóaneõ ññaña; sícũpõna tiirõbiro maĩrecutiya; ãñurõ niiña ãpẽrãména; “ũsã ãpẽrã nemorõ ãñuré tiia”, jĩ wãcũrijãña.

⁹ ãpẽrã múãrẽ ññañarõ tiirí, cúãrẽ ññañarõ tiicãmérjãña. Múãrẽ ññañarõ jĩrĩ, ññañarõ jĩcãmérjãña. Teero jĩrõno tiirá, “Cõãmacũ cúãrẽ ãñurõ tiíaro” jĩ sãĩbosáya. Cõãmacũ marĩrẽ teero tiidutígu cũũrigu niiwĩ. Teero tiirí, Cõãmacũ múãrẽ ãñurõ tiigúdaqui.

¹⁰ Ate maquẽ Salmopũpũre jóanoã:

Múã catirí burecorire useniremena niidugara,
ñañarére wedeserijãña; jĩditorijãña.

¹¹ Ñañaré tiidugárenorẽ tiirijãña; ãñurépere tiiyá.
“Ññurõ niirecutirere boogá” jĩ wãcũ, ãñurõ niirucujãña.

¹² Basocá ãñurãrẽ marĩ Òpũ cotequi.

Cúã cũurẽ sãirére tãoquí.

Ñañaré tiirápereja cúaremena ññaqui,*
jĩ jóanoã.

¹³ Múã ãñurépe bayiró tiidugári, ¿noãpé múãrẽ
ñañarõ tiiápebogari? Ñañarõ tiirícua.

¹⁴ Apetó tiirá, múã ãñuré tiipacári, ãpẽrã múãrẽ
ñañarõ netõrĩ tiibócua. Teero tiirí ññagũ, Cõãmacũ
múãrẽ usenirĩ tiigúdaqui. Teero tiirá, cúãrẽ cuiri-
jãña. Múãrẽ tiádarere wãcũrijãña.

¹⁵ Teero wãcũrõno tiirá, “Cristo usã Òpũ niĩ” jĩ
wãcũ, cũurẽ padeoyá. ãpẽrã múãrẽ sãĩñábocua:
“Múã Jesuré padeorá, ¿ññenó ãñurére yuera tiii?”
jĩbocua. Múã yũmasĩrã niirucujãña. Múã yũra,
tutiro manirõ yũya. Cúãrẽ quioníremena niirére
ẽñoñá.

¹⁶ Múã Cristore padeoré wapa ãpẽrã múã ãñurõ
tiirére ñañarõ jĩãdacua. Teero jĩpacari, múãpe
ãñurõ tiiyá, ãñurõ catirí yeeripũna cãorucújããda
jĩrã. Múã teero tiirí, múãrẽ ñañarõ jĩãrira
boboádacua.

¹⁷ Apetó tiigú, Cõãmacũ basirora cũurẽ padeoráre
ñañarõ netõrĩ booquí. Múã ñañarõ netõré múã
ãñurõ tiiarigue wapa niĩãrõ; múã booró ñañaré
tiiarigue wapape niirijããrõ.

* **3:12** Salmo 34.12-16.

18 Cristocã ãñugú niipacu, ñañarõ netõwĩ. Cũũ ñañaré manigá, marĩ ñañaré tiiré wapare dia wapátibosarigu niiwĩ. Ñañarãrẽ diabosagu, teero ti-iwĩ. Marĩrẽ netõnégũ, sícãrĩrã diawi. Cũũ teero tiirémēna cũũ Pacu p̄topu marĩrẽ jeamasĩrĩ tiiwĩ. Cũũya õpũũrējã diajõãwĩ. Diatoa, too síro masãrigu niiwĩ. Cũũya yeeripũnapeja diaririro niiwũ.

19 Teero tiigú, cũũ yeeripũnamēna witiñacãjõãyigu. Witi, ángelea ñañaré tiirírare wedegu wáayigu biadupónorira p̄topu.

20 Cãã Noé niiritopu macãrã niyira. Noé dooríwure tiiré burecorire Cõãmacũ basocá cũã ñañarére tiipacári, yoari ñacãjãyigu ména. Tiiwuré peotíari siro, ocho basocá sãawayira. Teero tiirã, oco dúupacari, netõnénoyira.

21 Tee oco marĩrẽ wãmeõtire tiiróbiro queoré niiriro niiwũ. Teeménarã marĩ netõnénorira niĩã. Marĩrẽ wãmeõtiremenēna marĩye õpũũrĩ jũĩrĩ túariguere coserírira niiwũ. Teero coseróno tiirã, marĩrẽ wãmeõtiremenape Cõãmacũrẽ “ãñurõ yeeripũnacutidugaga” jĩĩ sãírira niiwũ. Teero tiinórira Jesucristo diarigupu masãriguemēna netõnénorira niiwũ.

22 Jesucristo Cõãmacũ p̄topu muãwarigu Cõãmacũya wãmo diamacũniñape niiqui. Cũũ niipetira Õpũ niiqui. Ángelea, niipetira õpãrã ãmuãsep̄u niirã sotoa macũpu niiqui.

4

Tíatopu ñañaré tiimírira tiidúrigue

1 Teero tiirã, Cristo cũũya õpũũmenēna ñañarõ netõríguere wãcũ, muãcã cũũ tiirírobiro

wăcŭtutuaremena niiña. Sĭcŭno cŭŭya ōpŭŭmena ñañarŏ netŏgŭ, ñañarére tiidugánemoriqúi sáa.

² Teero tiigá, cŭŭ catiré bŭrecori jeatuario “basocá ñañaré tiidugárenorē tiigúda” jŭŭ wăcŭriqúi sáa; “Cŏamacŭ boorépere tiigúda” jŭŭ wăcŭqúi.

³ Múã Cŏamacŭrē masĭhērã tiirécŭtirenorē tiitŏarira niiwŭ. Múã ñañaré tiirécŭtirira niiwŭ; ñañaré bayirŏ tiidugárira niiwŭ; cŭmurépira niirira niiwŭ; numiãmena ñeeaperepira niirira niiwŭ; bosebŭrecori niirĭ, cŭmu, ãpērãrē acaribírira niiwŭ; Cŏamacŭ dutirére netŏnŭcãrã, basocá weerirapere padeorĭra niiwŭ.

⁴ Atitŏre múã menamacãrã niimirira múãrē “jãmŭ” jŭŭpacari, múãpe múã too sŭguerŏpŭ ñañaré tiirĭguere tiidugáhera, “wáaria ŭsãjã sáa” jŭŭjãcu. Múã teero tusaherĭ, tŭomanĭjŏãcu. Teero tiirá, múãrē ĭñatuti, wedepaticua.

⁵ Cŭã tee wedepatipacari, Cŏamacŭpe “¿deero tiirá múã ñañaré tiirĭ? Wedeñate” jŭŭ sãĭñágŭdaqui. Catiráre, teero biiri diariracãrē sãĭñápetijãgŭdaqui. Cŭã wedeari siro, cŭãrē wáadarere queorŏ wedegŭdaqui.

⁶ Niipetira basocá diaadacua. Jesuré padeorĭrape cŭãye ōpŭŭrĭ bóapacari, Cŏamacŭ pŭtopŭ catirucujãadacua. Teero tiirá, cŭã atiditapŭ catiri ména, cŭãrē Jesuyé quetire wedenoyiro.

⁷ Atibúreco petiádarŏ péerogã dŭsacú. Teero tiirá, múã tiíadarere añŭrŏ tŭgueñasŭgue, tiirécŭtiya; múã tiíadarere añŭrŏ wăcŭtoarapŭ tiiyá, “Cŏamacŭmena añŭrŏpŭra wedesemasĭãdacu” jŭŭrã.

⁸ Bayirŏ cãmerĭ maĩñá. Tee pŭtĭ maquē niĩã. Marĭ bayirŏ maĩrã, marĭrē ñañarŏ tiiráre máata

acabócu.

⁹ Wáari basoca Jesuré padeorá múãye wiseripu jeari, cúaro manirõ cúãrẽ añurõ bocaya.

¹⁰ Cõãmacũ marĩrẽ Jesuré padeoráre niipeti-rapure marĩ tiimasĩrere ticoqui. Tee tiorémēna cũũyere añurõ tiimasĩã. Teeré ticogu, sĩcãrĩbíro ticoriqui. Cũũ tioró jeatuario ãpẽrãrẽ tiiápututigu ticoqui. Marĩ ãpẽrãrẽ tiiápura, cũũ tiorére diamacá tiirá tiia.

¹¹ ãpĩrẽ pa watoapu Cõãmacũyere wedemasĩrere ticoqui. Teero cũũ wederé Cõãmacũye wederé tiiróbirora niiãrõ. ãpĩrẽ apeyenómena tiiápumasĩrere ticoqui. Cũũ Cõãmacũ tutuare ticoriro jeatuario tiiápuaro. Niipetire múã tiimasĩremena teerora tiiápuya, basocá Cõãmacũrẽ usenire ticoaro jĩrã. Jesucristo teeré wáari tiiquí. “Cõãmacũ niipetirere dutimasĩqui; cũũ tiidugárere tiimasĩqui” jĩãrõ niipetira. Cũũ niipetira Õpũ niirucujããrõ. Teerora niiãrõ.

Jesuré padeorá ñañarõ netõré

¹² Yũũ maĩrã, apeyé múãrẽ wedenemogãda. Múã Jesuré padeoré wapa ñañarõ netõré wáari, iñamanijõãrijãña. Tee marĩ ñañarõ netõrére wãcütutuara, diamacãrã Jesuré padeorére ãñonóã. Teero tiirã, múãrẽ bayiró ñañarõ netõré wáari, “acuéi, ‘ate marĩrẽ wáaricu’ jĩmiwũ” jĩrijãña.

¹³ Teero jĩrõno tiirã, useniña. Múã Cristo ñañarõ netõrírobirora netõnũnũsera tiicú. Too síro cũũ putuaatiri, múã cũũ añurõ asibatérere iñarã, bayiró useniãdacu.

14 Cristore padeoré wapa basocá múãrẽ ñañarõ jĩĩrĩ, usenirõ booa. Cũã teero tiirí, ateré masĩña: Espíritu Santo asibatégũ múãmena niirucuqui.

15 Sĩcũ múã menamacũ ñañarõ netõrĩ, cũũ booró ñañaré tiirígue wapa mee niiãrõ. Cũũ basocáre sĩãrígue wapa, cũũ yaarígue wapa, cũũ ñañaré tiirígue wapa, teero biiri cũũye niiripacari dutĩũgarigue wapa mee niiãrõ.

16 Sĩcũ Jesuré padeoré wapa ñañarõ netõgũ, boborĩjããrõ. “Ãpẽrã yũũ Jesuré padeorére ññarã tiiíya” jĩĩgũ, Cõãmacũrẽ usenire ticoaro.

17 Cõãmacũ wapa tiiádari bũreco jeaadaropũ ticiú. Marĩ Jesuré padeorá tiiríguere ññasũgue, wapatígũdaqui. Marĩrẽ cũũ ññapetiari siropũre, cũũye quetire padeohéra tiiríguepere ññagũdaqui. Cũãrẽ bayiró ñañarõ wáaadacu.

18 Too sũgueropũ profeta tee ñañarõ netõré maquẽrẽ biiro jóarigũ niiwĩ:

Basocá ãñurã ãmũãsepũ wáaadari sũgueropũ, ñañarõ netõãdacua ména.

Toorá nemorõ ñañarõ netõãdacua padeorídojãrãpeja, cũã diari siropũre,*
jĩĩ jóarigũ niiwĩ.

19 Teero tiirá, Cõãmacũ booróbirora marĩ ñañarõ netõrã, ãñurõ tiirére tiirucújãrõ booa. “Cõãmacũ marĩrẽ cotegũdaqui”, jĩĩãda. Cũũ marĩrẽ tiirígũ niijĩgũ, cũũ marĩrẽ jĩĩrirobirora ãñurõ tiigũdaqui.

5

Jesuré padeorá biiro tiiró booa

* 4:18 Proverbios 11.31.

1 Mecūtígārē Jesuré padeorá b̄toá dutiráre* jóaguda. Ȳncā b̄toá menamacū niīā; Cristo ñañarō netōrī ññawū. Cūū p̄t̄uaatiri, Cōāmacū niipetirare Jesucristo asibatérere, cūū tutuarere ãñogúdaqui. Teeré ȳncā niipetira cūūrē padeorámēna niisotoapeonemogúdacu. Ȳnc teero niijīgū, múārē wācūtutuare ticoa:

2 Cōāmacū cūūrē padeoráre cotedutigu múārē cūūyigu. Oveja coterí basocū cūūyara ovejare aññurō cotequi. Cūū tiiróbirora múācā Cōāmacūrē padeoráre aññurō coteya. Cotedugahera tiiróbiro coterijāña. T̄sarémēna coteya. Cōāmacū múā teero tiirí booquí. “Cūārē cotegu, niyeru wapatáaguda”, jī wācūrijāña. “Cūārē tiíapuguda”, jī wācūña.

3 Múā cotedutirare múā booró dutiaperijāña. Cūā múā tiirére ññāadacua, múā tiiréc̄t̄ire tiiróbiro tiíada jīrā. Teero tiirá, aññurō tiiréc̄t̄iya.

4 Ovejare cotegú peti p̄t̄uaatigu, múārē wapatáagudaqui. Cūū wapatíre niirucujāadacu. Cūū p̄top̄ asibatére, catiré petihére ticogudaqui.

5 Múā mamarācā, b̄toá dutiráre ȳnc̄ya. Niipetira cāmerī tiíapuya. “Ȳnc̄ cūā nemorō niirī, cūā ȳnc̄re tiíapuarō”, jī wācūrijāña. Cōāmacūye queti jóarip̄nc̄ ate jóanoã:

“Āp̄ērā nemorō niīā” jīrā Cōāmacū tiíapurere c̄uorícua.

Teero jīñh̄rāpe cūū tiíapure c̄uocúa,† jī jóanoã.

* 5:1 B̄toá dutirá Jesuré padeorí p̄na macārārē dutirábiro niicua. Tee p̄ñarícōrō b̄toá niicua. Cūāya p̄na macārārē cotecua. † 5:5 Proverbios 3.34.

⁶ Teero tiirá, múã niipetirap̄ura biiro wācũña: “Yuu boorére tiidú, Cõamacũ niipetire tutuare caogú boorépere tiigúda”, jĩ wācũña. Múã teero tiirí, Cõamacũ cũ boorí bureco múãrē upatí macārã niirĩ tiigúdaqui.

⁷ Cõamacũ múãrē maĩgũ, cotequi. Teero tiirá, niipetire múã wācũrere, múãrē merẽ wáarere Cõamacũp̄ure ticoya.

⁸ Múã tiiádarere añurõ wācũtoarap̄u tiiyá. Ññurõ tuomasĩrã niiña. Satanás múãrē wedesāgũ múã Jesuré padeorere peotidugaqui. Yáí‡ jhabóagu yaarere āmaāgũ tiiróbiro tiiquí.

⁹ Múãpe Jesuré añurõ padeó, Satanárē “mũ dutirere tiiría” jĩña. Múã masĩã: Niipetirap̄ure basocá múã tiiróbiro Jesuré padeocúa. Cũãcã múã ññarõ netõrõbirora ññarõ netõcúa.

¹⁰ Marĩ atiditap̄ure ññarõ netõrucúa ména. Teero netõári siro, Cõamacũ marĩrē quẽnojeári tiigúdaqui sũcã; wācũtutuari tiigúdaqui; tutuari tiigúdaqui; nemorõ padeorá wáari tiigúdaqui. Cõamacũ marĩrē añurõ tiigú tiiápurucujãqui. Cũ macũ Jesucristo diariguemena marĩrē netõnérigu niiwĩ. Cũũrã marĩrē cũ asibatérop̄u cũmena niirucujãdutigu beserigu niiwĩ.

¹¹ Teero tiirá, niipetira jĩãrõ: Cõamacũ niipetira sotoap̄u Òpũ peti niirucujããrõ. Teerora niĩãrõ.

Ññudutiyaponorigue

¹² Silvanomena yuu múãrē atipũp̄ure jóaa. Cũ yuure bapacũti. Jesucristore padeogú añurõ ti-irécutigũ niĩ. Teero tiigú, cũ diamacú tiirí ññagũ,

‡ 5:8 Españolmena: león; portuguésmena: leão.

cũãrẽ padeóa. Múãrẽ wãcũtutuadutigu, ɯsenidutigu, atipũrẽ jóaa. “Cõãmacũ marĩrẽ diamacũrã ãñurõ tiiquĩ”, jĩgũ jóaa. Cõãmacũrẽ teero padeorucújãña.

¹³ Atimacã BabiloniaŠ macãrã Jesuré padeorã neãrã ãñuduticoya. Múã tiiróbiro cúãcã Cõãmacũ beserira niiya. Teero biiri Marcos yɯɯ macũ tiiróbiro niigúacã múãrẽ ãñuduticoi.

¹⁴ Múã basiro ɯseniremena cãmerĩ ãñudutiya. Cõãmacũ múã niipetira Cristomena niirãrẽ ãñurõ niirecãtiri tiiáro.

Nocõrõrã jóaa.

Š 5:13 Apetóre Jesuré padeorã Romarẽ “Babilonia” jĩyira.

Cõãmacũ mecũã wedesei New Testament in Tuyuca

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tuyuca

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tuyuca

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
a71ca523-cda5-572a-9b0b-61d9ea37d1a8